

Poročilo o profesionalni izmenjavi v Sarajevu, Bosna in Hercegovina

Za izmenjavo v Sarajevu sem potreboval precej papirjev, dekanovo priporočilo in priporočilo enega izmed profesorjev, kar je bilo dokaj naporno.

Ko sem bil izbran za profesionalno izmenjavo v Bosni, sem na prvo mesto postavil Sarajevo, na drugo pa Tuzlo. Zapletlo se je že pri kontaktiranju z njihovimi odgovornimi za izmenjave. V sredini julija (v Sarajevo sem potoval avgusta) sem prejel sporočilo od LEO iz Tuzle, kdaj prispem, kako in ali me še kaj zanima. Potem, ko sem ji pojasnil, da sem bil po Card of Acceptance sprejet v Sarajevo, sva oba kontaktirala LEO iz Sarajeva po elektronski pošti. Izkazalo se je, da so v Tuzli tudi želeli imeti študente na izmenjavi, a se niso dobro dogovorili s Sarajevom in je prišlo do zmede. Sam sem takrat povprašal LEO iz Sarajeva po el.pošti, kdo in kje me bo pričakal. Odgovora ni bilo. Zato sem zadnji dan, preden sem se ob 16.00 popoldne odpravil na vlak, klical obe številki obeh kontaktnih oseb, nakar mi je uspelo dobiti eno izmed njih in sem prejel zagotovilo, da me bo nekdo čakal.

Pričakal me je eden izmed članov Bohemsa, Mirza Palo, ki je bil ves čas mojega bivanja v Sarajevu edina prisotna oseba iz Bohemse. Vsi ostali so namreč bili na Jamajki na srečanju ali pa na svojih počitnicah, zato je on sam skrbel za vse, za vseh šest študentov, kljub temu, da je bil zgolj enemu izmed nas kontaktna oseba, brez drugih odgovornosti.

Mirza me je odpeljal na prvo lokacijo, kjer sem prebival dva dni, potem pa na drugo lokacijo, kjer sem bil preostanek meseca. Na tej drugi lokaciji smo imeli poleg dvojne postelje še dva polomljena in luknjasta kavča, kjer sta spala dva izmed nas. Načeloma se sam ne morem pritoževati glede nastanitve, vse je bilo zame kar v redu, omeniti pa moram, da so kolegi (Turkinja in dva Portugalca) opravili več selitev, Turkinja 4 in Portugalca 6, kar je bilo resnično stresno za vse nas. Primerilo se je celo, da je Turkinja bivala v apartmaju, katerega ključe je kontaktna oseba prejela od podnajemnikov, lastnica pa o tem ni nič vedela. Podnajemnikov čez poletje ni bilo v stanovanju, zato je lastnica nekega dne prišla preverit stanovanje in našla kolegico, ki je seveda ni nič razumela in jo vrgla ven. Ves čas so se ti trije premikali med apartmaji v lasti študentov, članov Bohemsa.

Zagotovljen je bil en obrok hrane, kosilo v bolnišnici, ki nas je vedno čakalo.

Za samo delo v bolnišnici smo najprej potrebovali sanitarni karton s potrdilom, da smo negativni na določene seve bakterij in parazite, za kar smo morali dati blato in bris ter počakati prve štiri dni. Zato smo z delom v bolnišnici začeli komaj v četrtek. Prvi dan nas je Mirza predstavil našemu mentorju, ki pa smo ga videli štirikrat. Problem dela v bolnišnici je bil v tem, ker nam nihče ni pokazal, kje so kakšni oddelki, nihče nam ni povedal, kaj lahko počnemo, ker nihče ni imel izkušenj z izmenjavami. Naše delo je potekalo na vseh oddelkih, povezanih s srcem, na kardiološkem, opazovali smo operacije na srcu, vsaditve ritmovnikov (pacemakerjev), UZ srca, obremenitveno testiranje, kateterizacije, bolnike na intenzivni negi. Težava je bila, ker nam ni bilo dovoljeno, da bi počeli karkoli aktivnega, čeprav samo vzeli kri, saj sestre in zdravniki niso dovolili. Sodelovali bi lahko le po dobri volji ene izmed anesteziologinj pri pripravi na operacijo. Nekateri zdravniki so se zelo trudili z nami, večina pa jih je slabo znala angleško in niso vedeli, kaj naj počnejo z nami. V bolnišnici smo hodili, kakor smo želeli, vodstva ali načrta dela ni bilo s strani mentorja nobenega. V povprečju sem v bolnišnici prva dva tedna preživel pet ur, druga dva tedna pa vsega skupaj deset.

Socialni program je obsegal izlet z Mirzo in njegovim avtomobilom do Jajca in Travnika, prijavil nas je za izlet v Neum. Več od njega tudi nismo pričakovali, saj je bil zaposlen z lo drugimi rečmi in ni imel obveznosti z nami. Razen tega izleta ni bilo ničesar drugega. V lastni režiji smo se odpravili na izlet z izposojenim avtom v Mostar in z vlakom v Banjo Luko. Prav naša samoorganizacija je bila tista, ki je zelo izboljšala vtis. Družbo nas je sestavljalo šest študentov na izmenjavi v Sarajevu, povezali smo se tudi s študentkami na izmenjavi v Banji Luki. Naš socialni program je sestavljalo predvsem druženje znotraj naše skupine, domačinov

razen treh izjem nismo uspeli spoznati oz. nam niso bili predstavljeni. Tretji teden avgusta je bil v Sarajevu filmski festival, kar je bila zelo dobrodošla popestritev vsakdana. Takrat je tudi potekalo Evropsko tekmovanje B divizije v košarki za reprezentance do 16 let. Zaradi teh dogodkov v Sarajevu in družbe je splošen vtis precej dober, torej smo imeli srečo, da je vse to potekalo v času našega delovanja v Sarajevu. Bosanci sicer precej cenijo Slovence, vsak ima komentar v zvezi s Slovenijo ali njenimi prebivalci. Problem je znanje angleškega jezika, vsepovsod so za tujce vse cene višje, klubi so velikokrat prazni. Na splošno sem bil zadovoljen z znamenitostmi Bosne, s samo družbo tujih študentov zelo, preostalo pa mi je pustilo mešan občutek. Glede na izjave Mirze bodo v naslednjih letih potrebne korenite spremembe, ki se bodo z izkušnjami zagotovo zgodile, saj se pri Bohemsi obeta menjava ljudi, ki bodo bolj odgovorni.

Tilen Zamuda (tilen.zamuda@gmail.com)